

NGHIÊN CỨU VỀ VIỆC SỬ DỤNG TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TRONG HỌC TẬP CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC

Research On The Use Of Artificial Intelligence In University Students' Learning

Trần Thị Mỹ Tiên¹

¹Trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An, Tây Ninh, Việt Nam
tran.tien@daihoclongan.edu.vn

Tóm tắt — Với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo đã tạo ra những bước chuyển mình lớn trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, đặc biệt là có nhiều tác động trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo trong những năm gần đây. Tại trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An việc sử dụng ChatGPT đang dần trở nên phổ biến trong sinh viên, đặc biệt là trong các hoạt động liên quan đến học tập như việc tra cứu thông tin, viết báo cáo, rèn luyện kỹ năng học thuật cũng như giải quyết các vấn đề học tập hàng ngày. Tuy nhiên, song hành với những tiện ích mà công cụ này mang lại là không ít thách thức và nguy cơ tiềm ẩn như việc sinh viên quá phụ thuộc vào ChatGPT có thể làm giảm khả năng tư duy độc lập, hạn chế kỹ năng phân tích và đánh giá thông tin, thậm chí dẫn đến tình trạng học tập thụ động. Nghiên cứu tập trung khảo sát việc sử dụng ChatGPT của sinh viên tại trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An vào việc học tập như thế nào để từ đó có những giải pháp giúp sinh viên phát huy những mặt tích cực của ChatGPT và hạn chế những rủi ro mà sinh viên có thể gặp phải khi lạm dụng sử dụng công cụ này.

Từ khóa — Nghiên cứu, sinh viên, trí tuệ nhân tạo.

Abstract — With the rapid advancement of information technology and artificial intelligence, profound transformations have occurred across all aspects of social life, particularly in education and training in recent years. At Long An University of Economics and Industry, the use of ChatGPT has gradually become widespread among students, especially in learning-related activities such as information retrieval, report writing, academic skill development, and solving everyday academic problems. However, alongside the benefits offered by this tool, there are also numerous challenges and potential risks. For instance, students may become overly dependent on ChatGPT, which can diminish their ability to think independently, limit their skills in analyzing and evaluating information, and even lead to passive learning. This study aims to examine how students at Long An University of Economics and Industry use ChatGPT in their learning processes, thereby proposing solutions to help them maximize its benefits while minimizing the risks associated with its overuse.

Keywords — Research, students, artificial Intelligence.

1. Giới thiệu

Trong những năm gần đây, với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo (AI) đã tạo ra những bước chuyển mình lớn trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, đặc biệt là có nhiều tác động trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Một trong những ứng dụng nổi bật của AI chính là ChatGPT – một mô hình ngôn ngữ do OpenAI phát triển, có khả năng xử lý và tạo ra văn bản giống con người với độ chính xác và linh hoạt cao. ChatGPT nhanh chóng trở thành công cụ được đông đảo sinh viên trên toàn thế giới sử dụng như một phương tiện hỗ trợ trong quá trình học tập, nghiên cứu và phát triển tư duy cá nhân [1]. Tại trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An (DLA) ChatGPT cũng đang dần trở nên phổ

biến trong sinh viên, đặc biệt là trong các hoạt động liên quan đến học tập như việc tra cứu thông tin, viết báo cáo, rèn luyện kỹ năng học thuật cũng như giải quyết các vấn đề học tập hàng ngày. Tuy nhiên, song hành với những tiện ích mà công cụ này mang lại là không ít thách thức và nguy cơ tiềm ẩn. Việc sinh viên quá phụ thuộc vào ChatGPT có thể làm giảm khả năng tư duy độc lập, hạn chế kỹ năng phân tích và đánh giá thông tin, thậm chí dẫn đến tình trạng học tập thụ động. Do đó, vấn đề đặt ra là làm thế nào để sinh viên có thể nhận diện rõ ràng các mặt tích cực và tiêu cực khi sử dụng ChatGPT, từ đó khai thác hiệu quả công cụ này nhằm phục vụ tốt hơn cho mục tiêu học tập và phát triển bản thân.

<https://doi.org/10.63783/dla.2026.017>

Ngày nộp bài: 22/3/2026; Ngày nhận bản chỉnh sửa: 05/5/2026; Ngày duyệt đăng: 25/06/2026

“Nghiên cứu về việc sử dụng trí tuệ nhân tạo trong học tập của sinh viên đại học” tại trường DLA nhằm biết được sinh viên nhà trường đang áp dụng công cụ ChatGPT vào trong học tập và nghiên cứu như thế nào, mức độ sử dụng ra sao cùng với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ 4.0; sinh viên của trường DLA cần phải tiếp cận và nắm vững phương pháp học tập mới thông qua việc sinh viên biết vận dụng những điểm mạnh của ứng dụng AI vào học tập, và hạn chế những điểm yếu của Chat GPT để từ đó có những giải pháp tích cực đến quá trình học tập. Mục tiêu nghiên cứu giúp sinh viên tăng tính tự học, tự nghiên cứu, phát triển kỹ năng tư duy và tăng cường sự chủ động trong việc học tập của chính mình. Vì thế, nghiên cứu thực hiện nghiên cứu thông qua khảo sát quá trình sử dụng ChatGPT của sinh viên trường, từ đó đánh giá và phân tích các ảnh hưởng của việc sử dụng ChatGPT đến việc học tập của sinh viên tại trường DLA. Và nghiên cứu này cũng nhằm mục đích giúp sinh viên có cái nhìn khách quan, toàn diện hơn về vai trò của ChatGPT, từ đó nâng cao ý thức chủ động trong học tập, rèn luyện tư duy phản biện và phát triển kỹ năng học tập độc lập.

Ý nghĩa thực tiễn của nghiên cứu là góp phần đề xuất các giải pháp sử dụng ChatGPT một cách hiệu quả, đúng mục đích, mục tiêu hỗ trợ sinh viên của trường DLA nâng cao chất lượng học tập, phát huy tối đa tiềm năng bản thân sinh viên, giúp sinh viên chuẩn bị hành trang tốt hơn cho công việc sau khi tốt nghiệp ra trường. Việc nghiên cứu này không chỉ phục vụ cho lợi ích cá nhân của sinh viên mà còn có thể cung cấp cơ sở dữ liệu, định hướng cho nhà trường và giảng viên trong việc xây dựng các phương pháp giảng dạy phù hợp với thời đại số, kết hợp hài hòa giữa công nghệ hiện đại và phương pháp học truyền thống.

2. Cơ sở lý thuyết và các nghiên cứu trước

2.1. Trí tuệ nhân tạo (AI) và ChatGPT là gì?

Theo Wikipedia, “Trí tuệ nhân tạo (Artificial intelligence- AI) là khả năng của các hệ thống máy tính thực hiện các nhiệm vụ liên quan đến trí thông minh của con người, như học tập, suy luận, giải quyết vấn đề, nhận thức và đưa ra quyết định. Đây là một lĩnh vực nghiên cứu thuộc khoa học máy tính tập trung phát triển, nghiên cứu các phương pháp và phần mềm giúp máy móc có thể nhận thức môi trường xung quanh, cũng như sử dụng học tập và trí tuệ để thực hiện hành động nhằm tối đa hóa khả năng đạt được các mục tiêu đã định”[2].

Theo Thông tư 02/2025/TT-BGDĐT có định nghĩa về trí tuệ nhân tạo (AI): “Trí tuệ nhân tạo (viết tắt là AI) là việc phát triển các hệ thống máy móc có khả năng thực hiện các nhiệm vụ đòi hỏi trí tuệ con người như học tập, suy luận và giải quyết vấn đề. Và trí tuệ nhân tạo tạo sinh (Generative Artificial Intelligence hay còn gọi là Gen AI) là một lĩnh vực thuộc AI tập trung vào việc tạo ra dữ liệu mới, có thể là văn bản, hình ảnh, âm thanh, hoặc video, mã nguồn lập trình dựa trên dữ liệu đầu vào đã được huấn luyện trước đó” [3].

Như vậy, trí tuệ nhân tạo được hiểu là công nghệ mô phỏng quá trình học tập và suy nghĩ của con người cho máy móc, đặc biệt là hệ thống máy tính. Sự xuất hiện của AI đã giải quyết vô số những khó khăn của con người trong nhiều lĩnh vực như kinh doanh, y tế, giáo dục, Mục đích con người lập ra trí tuệ nhân tạo này để tự động hóa các hành vi thông minh như bộ não con người. Từ đó, giúp cắt giảm bớt nhân công con người và đảm bảo tính đồng bộ, tính chuẩn xác cao hơn. Ngoài ra, AI được xem là trí tuệ do con người lập trình tạo ra để giúp máy tính có thể tự động hóa các hành vi thông minh như một bộ não người thực hiện các hoạt động biết suy nghĩ, lập luận, phân tích cũng như so sánh và giúp tổng hợp rút ra các quyết định hay các phương pháp để giải quyết các vấn đề nhanh gọn. Đặc biệt hơn, AI còn biết nói, giao tiếp, biết học, thích nghi và tự bộc lộ sở thích, mong muốn... Một trong những lợi ích quan trọng nhất của AI là khả năng tự động hóa các nhiệm vụ tốn thời gian và lặp đi lặp lại, giải phóng con người để tập trung vào công việc phức tạp và sáng tạo hơn. AI có thể phân tích lượng lớn dữ liệu một cách nhanh chóng và chính xác, cung cấp những hiểu biết sâu sắc và dự đoán mà con người không thể tự mình tạo ra được.

Còn ChatGPT là một mô hình trí tuệ nhân tạo được phát triển bởi OpenAI. Với khả năng xử lý ngôn ngữ tự nhiên và dữ liệu phong phú, ChatGPT có khả năng tạo ra các nội dung giáo dục phong phú, phù hợp với nhu cầu của từng cá nhân, giúp tìm kiếm thông tin và giải quyết vấn đề một cách hiệu quả [4]. Có thể thấy rằng ChatGPT hiện được coi là một trong những Chat Open AI hiện đại nhất hiện nay với khả năng tự học, làm việc và cung cấp cho con người các loại dữ liệu khác nhau một cách vô cùng tự nhiên. Mọi người có thể sử dụng công cụ ChatGPT này bằng cách chat như với người dùng thông thường, sau đó nó sẽ cung cấp cho bạn những câu trả lời dựa trên những gì tổng hợp được, và có thể hỏi

nhiều chủ đề và lĩnh vực khác nhau. Chatbot AI này có thể trò chuyện như con người và đem đến câu trả lời ở dạng các cuộc hội thoại, đàm thoại giống với cuộc trò chuyện giữa con người với nhau, vô cùng tự nhiên và chân thực.

2.2. Tổng quan các nghiên cứu về AI trong giáo dục đại học

Trí tuệ nhân tạo trong giáo dục (Artificial Intelligence in Education - AIED) là một trong những lĩnh vực mới trong công nghệ giáo dục. Ở Việt Nam, AIED tại các trường đại học rất cần được quan tâm vì những ảnh hưởng tích cực và tiêu cực của nó đến việc ứng dụng AI hoạt động học tập của sinh viên. Do vậy, nghiên cứu ảnh hưởng của trí tuệ nhân tạo tới hoạt động học tập của sinh viên là cần thiết nhằm nhận diện các tác động để có biện pháp phát huy hiệu quả những tác động tích cực và giảm thiểu những ảnh hưởng tiêu cực, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục tại các trường đại học Việt Nam hiện nay [5].

Theo Zawacki-Richter và cộng sự (2019) [6] đã nghiên cứu rà soát một cách hệ thống các nghiên cứu về ứng dụng AIED đại học và cho thấy có 4 lĩnh vực ứng dụng AIED trong hỗ trợ trường đại học gồm: (1) Lập hồ sơ quản lý và dự báo; (2) Đánh giá và đo lường kết quả học tập; (3) Hệ thống thích ứng và cá nhân hóa; (4) Hệ thống dạy kèm thông minh.

Nghiên cứu của Zouhaier Slimi (2023) [7] thì tập trung vào ảnh hưởng của AI đến giáo dục đại học, khám phá các khía cạnh như việc dạy và học, đánh giá, đạo đức, kỹ năng cần thiết và tương lai nghề nghiệp của sinh viên. Mục tiêu của nghiên cứu là phân tích ảnh hưởng của AI qua việc cải thiện việc dạy và học bằng cách cá nhân hóa phương pháp giảng dạy, cung cấp phản hồi nhanh chóng và tự động hóa các nhiệm vụ hành chính. Nghiên cứu cho thấy AI có tiềm năng cách mạng hóa giáo dục bằng cách giúp sinh viên trang bị kỹ năng mới cho tương lai nghề nghiệp của họ. Tuy nhiên, cần xem xét đến các vấn đề về tiêu cực có thể xảy ra nếu sử dụng công cụ AI. Nghiên cứu khẳng định rằng các cơ sở giáo dục đại học cần tích hợp AI sâu rộng hơn vào chương trình giảng dạy của mình để chuẩn bị cho sinh viên đối mặt với thị trường lao động tương lai.

Nghiên cứu trong nước về ảnh hưởng của AIED đại học, có nghiên cứu của Đinh Thị Mỹ Hạnh và Trần Văn Hưng (2021) [8] với nội dung nghiên cứu trong giáo dục AI đang tạo ra những phương pháp dạy và học mới đang được thử nghiệm trong những điều kiện và ở nhiều quốc

gia với trình độ phát triển khác nhau và đạt những mức độ thành công khác nhau. Nghiên cứu ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong việc dạy học ở trường đại học tại Việt Nam đã chỉ ra nội dung của việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong giảng dạy đại học bao gồm thu thập dữ liệu người học, xây dựng mô hình người học, xây dựng mô hình kiến thức miền và xây dựng mô hình giảng dạy.

Qua các nghiên cứu trước cho thấy trí tuệ nhân tạo có tầm quan trọng trong giáo dục đại học, tuy nhiên chưa có nghiên cứu cụ thể chỉ ra những ảnh hưởng tích cực và tiêu cực của việc sử dụng AI trong giáo dục đặc biệt là công cụ ChatGPT trong học tập của sinh viên đại học tại trường DLA. Nên bài báo này kế thừa những đánh giá về ảnh hưởng tích cực và tiêu cực của AI trong giáo dục, kết hợp khảo sát thực tế sinh viên tại trường DLA tác giả phân tích những ảnh hưởng này đến học tập của sinh viên tại trường từ đó đề xuất các giải pháp.

3. Phương pháp nghiên cứu và dữ liệu nghiên cứu

Nghiên cứu được thực hiện bằng phương pháp nghiên cứu định tính, cụ thể như sau:

Phương pháp phân tích tổng hợp: thu thập tài liệu từ các bài báo và các tài liệu khác có liên quan đến nghiên cứu. Sau đó, tiến hành phân tích tổng hợp lý thuyết, phân loại hệ thống lý thuyết, từ đó rút ra các kết luận khoa học là cơ sở lý luận cho nghiên cứu này.

Phương pháp thảo luận nhóm: tiến hành thu thập thông tin xoay quanh chủ đề nghiên cứu sử dụng ChatGPT và cách sử dụng công cụ ChatGPT của sinh viên trường, và kết quả thu thập được từ buổi thảo luận nhóm dùng để thiết kế bảng câu hỏi khảo sát sơ bộ.

Phương pháp khảo sát: bảng câu hỏi phục vụ khảo sát sơ bộ được thiết kế dựa theo nội dung nghiên cứu nhằm thu thập thông tin để phân tích và đánh giá của nghiên cứu.

Phương pháp thống kê: sử dụng phương pháp thống kê toán học để xử lý số liệu làm cơ sở để đánh giá nghiên cứu.

Đối tượng nghiên cứu là các sinh viên chính quy các ngành của Khoa Kinh tế và Kinh doanh quốc tế của trường DLA gồm khóa 2021, 2022, 2023, và 2024.

Phạm vi thời gian thực hiện khảo sát của nghiên cứu: từ tháng 1/2025- 6/2025.

Mẫu nghiên cứu được lấy ngẫu nhiên ý kiến của 110 sinh viên tại trường DLA.

Kết quả sau khi khảo sát sơ bộ 110 sinh viên các ngành thuộc khoa Kinh tế và Kinh doanh quốc tế của trường cụ thể như sau:

4. Kết quả và thảo luận

Bảng 1. Số lượng sinh viên tại trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An tham gia khảo sát

Khảo sát	Khóa 2021	Khóa 2022	Khóa 2023	Khóa 2024	Tổng cộng
Nam	5	25	0	12	43
Nữ	12	41	4	10	67
Tổng cộng	17	66	4	22	110

(Nguồn: tác giả tổng hợp) [9]

Bảng 2. Kết quả khảo sát sử dụng ChatGPT của sinh viên

STT	Nội dung câu hỏi khảo sát	Kết quả
1	Anh/Chị đã từng sử dụng ChatGPT trong quá trình học tập chưa?	98,2% sử dụng 1,8% chưa sử dụng
2	Nếu có sử dụng ChatGPT, tần suất sử dụng của Anh/Chị là?	30,9% sử dụng hàng ngày 34,5% sử dụng hàng tuần 6,4% sử dụng hàng tháng 28,2% thỉnh thoảng sử dụng

(Nguồn: tác giả tổng hợp) [9]

Việc khảo sát sử dụng công cụ ChatGPT của sinh viên trường có đến 98,2% sinh viên đã từng sử dụng ChatGPT trong quá trình học tập, chỉ có 1,8% sinh viên chưa từng sử dụng theo kết quả của bảng 2, điều này cho thấy sinh viên khoa Kinh tế và kinh doanh quốc tế của trường tiếp cận sử dụng công cụ ChatGPT trong học tập chiếm tỷ trọng khá cao. Về tần suất sử dụng công cụ ChatGPT, có 30,9% sinh viên sử dụng hàng ngày và 34,5% sinh viên sử dụng hàng tuần đều này phản ánh mức độ tiếp cận và ứng dụng thường

xuyên của công cụ này đối với sinh viên nhà trường. Tuy nhiên, tỷ lệ sinh viên thỉnh thoảng sử dụng công cụ chiếm 28,2% cho thấy sinh viên của trường có sự cân nhắc trong việc ứng dụng công cụ này, chủ yếu sử dụng khi cần thiết hoặc trong các tình huống học tập cụ thể; và tỷ lệ sử dụng hàng tháng 6,4% sinh viên cho thấy sự thiếu quan tâm, kỹ năng công nghệ chưa cao hoặc chưa nhận thức đầy đủ về tiềm năng ứng dụng của ChatGPT trong học tập của sinh viên trường.

Bảng 3. Kết quả khảo sát ảnh hưởng của ChatGPT đến việc học tập của sinh viên trường

STT	Nội dung câu hỏi khảo sát	Kết quả
1	Anh/Chị cảm thấy ChatGPT hỗ trợ việc học của mình như thế nào?	32,2% rất hữu ích 50% hữu ích 11,8% bình thường
2	ChatGPT đã hỗ trợ Anh/Chị trong các lĩnh vực nào?	84,5% giải đáp học thuật 74,5% hỗ trợ làm bài tập 70,9% nghiên cứu thông tin 41,8% phát triển kỹ năng viết 0,9% tạo ảnh sử dụng công nghệ AI, tham khảo ý kiến
3	Việc sử dụng ChatGPT có làm Anh/Chị cảm thấy tự tin hơn trong học tập không?	18,2% rất tự tin 57,3% tự tin 22,7% bình thường 1% không tự tin
4	Mức độ ảnh hưởng của ChatGPT đến phương pháp học tập của Anh/Chị?	18,2% rất nhiều 40,9% nhiều 39,1% bình thường 1% ít ảnh hưởng
5	Anh/Chị có đồng ý rằng ChatGPT giúp tiết kiệm thời gian học tập?	23,9% rất đồng ý 55% đồng ý

		20,2% bình thường 1% không tiết kiệm thời gian
6	Anh/Chị có nhận thấy sự thay đổi trong kết quả học tập sau khi sử dụng ChatGPT không?	60,9% thay đổi rất lớn 33,6% thay đổi nhỏ 5,5% không có thay đổi

(Nguồn: tác giả tổng hợp) [9]

Tiếp theo là kết quả khảo sát của nhóm câu hỏi liên quan đến ảnh hưởng của ChatGPT trong học tập Bảng 3. Về câu hỏi “Anh/Chị cảm thấy ChatGPT hỗ trợ việc học của mình như thế nào?” Kết quả khảo sát sinh viên của trường DLA đánh giá cao tính hữu ích của ChatGPT kết quả có đến 50% sinh viên đánh giá ChatGPT là “hữu ích” và 38,2% sinh viên cho rằng ChatGPT “rất hữu ích” cho việc học, trong đó chỉ có 11,8% sinh viên cho rằng công cụ “bình thường”, không có sinh viên nào cho rằng công cụ ChatGPT “ít hữu ích” hoặc “không hữu ích”. Và ChatGPT được sử dụng nhiều nhất cho các mục đích như giải đáp thắc mắc học thuật có đến 84,5% sinh viên sử dụng, hỗ trợ làm bài tập chiếm đến 74,5% sinh viên, nghiên cứu tài liệu có 70,9% sinh viên sử dụng nghiên cứu tài liệu môn học, và phát triển kỹ năng viết là 41,8% sinh viên sử dụng tham khảo là kết quả của câu hỏi khảo sát “ChatGPT đã hỗ trợ Anh/Chị trong các lĩnh vực nào?”.

Nội dung câu hỏi “Việc sử dụng ChatGPT có làm Anh/Chị cảm thấy tự tin hơn trong học tập không?” với kết quả khảo sát là 18,2% sinh viên cảm thấy rất tự tin khi sử dụng, cảm thấy tự tin là 57,3% sinh viên, tỷ lệ sinh viên cảm thấy sử dụng bình thường là 22,7% và 1% tỷ lệ sinh viên thấy không tự tin khi sử dụng ChatGPT. Với câu hỏi “Mức độ ảnh hưởng của ChatGPT đến phương pháp học tập của Anh/Chị?” kết quả là 18,2% sinh viên cho rằng ảnh hưởng rất nhiều, ảnh hưởng nhiều đến 40,9% sinh viên chọn, và mức độ tác động bình thường là 39,1% sinh viên đánh giá và 1% sinh viên cho rằng ít ảnh hưởng đến

phương pháp học tập. Và câu hỏi “Anh/Chị có đồng ý rằng ChatGPT giúp tiết kiệm thời gian học tập?” với kết quả có 23,9% sinh viên rất đồng ý và 55% sinh viên đồng ý công cụ này giúp tiết kiệm thời gian học tập, chỉ có 20,2% sinh viên cho rằng bình thường và 1% sinh viên cho rằng công cụ này không giúp tiết kiệm thời gian trong học tập.

Câu hỏi cuối trong mục ảnh hưởng của ChatGPT trong học tập là “Anh/Chị có nhận thấy sự thay đổi trong kết quả học tập sau khi sử dụng ChatGPT không?” với kết quả khảo sát là 60,9% sinh viên cho rằng có sự thay đổi rất lớn trong kết quả học tập của họ, có 33,6% sinh viên cho rằng sự thay đổi nhỏ và 5,5% sinh viên đánh giá không thấy có khác biệt.

Tổng hợp kết quả khảo sát nhóm câu hỏi liên quan đến tác động của ChatGPT đến học tập của sinh viên trường, thấy rằng sinh viên trường DLA đánh giá cao hữu ích của công cụ, việc sử dụng công cụ hỗ trợ sinh viên trong tiết kiệm thời gian tìm thông tin nghiên cứu môn học, và việc sử dụng công cụ ChatGPT hỗ trợ trong học tập có sự thay đổi trong kết quả học tập của sinh viên, sinh viên trường đã sử dụng công cụ ChatGPT để ứng dụng vào trong học tập và nghiên cứu giúp sinh viên nắm vững kiến thức, tìm kiếm những thông tin mới liên quan đến chủ đề môn học ngoài kiến thức giảng dạy của giảng viên điều này giúp sinh viên mở rộng kiến thức và có thể ứng dụng kiến thức môn học vào thực tế giúp định hướng việc làm sau tốt nghiệp cho sinh viên trường.

Bảng 4. Kết quả khảo sát quan điểm cá nhân sinh viên khi sử dụng công cụ ChatGPT

STT	Nội dung câu hỏi khảo sát	Kết quả
1	Anh/Chị có cho rằng ChatGPT có thể thay thế hoàn toàn vai trò giảng viên không?	63,6% không thể thay thế 31,8% không chắc chắn 4,6% thay thế giảng viên
2	Anh/Chị có nghĩ việc sử dụng ChatGPT có thể làm giảm sự sáng tạo trong học tập?	51,8% đồng ý 48,2% không đồng ý
3	Theo Anh/Chị, những rủi ro nào có thể xảy ra nếu sinh viên phụ thuộc quá nhiều vào ChatGPT?	74,5% lo ngại thông tin không chính xác 70,9% giảm khả năng giải quyết 64,5% suy giảm kỹ năng nghiên cứu

4	Anh/Chị có đồng ý rằng ChatGPT nên được tích hợp chính thức vào chương trình học tại trường?	21,8% đồng ý 19,1% không đồng ý 59,1% không chắc chắn

(Nguồn: tác giả tổng hợp) [9]

Cuối cùng là kết quả của nhóm câu hỏi liên quan đến quan điểm cá nhân của sinh viên khi sử dụng công cụ ChatGPT Bảng 4. Cụ thể câu hỏi “Anh/Chị có cho rằng ChatGPT có thể thay thế hoàn toàn vai trò giảng viên không?” kết quả là 63,6% sinh viên cho rằng không thể thay thế, có 31,8% sinh viên không chắc chắn và 4,6% sinh viên cho rằng công cụ này có thể thay thế hoàn toàn giảng viên. Câu hỏi “Anh/Chị có nghĩ việc sử dụng ChatGPT có thể làm giảm sự sáng tạo trong học tập?” có đến 51,8% sinh viên đồng ý cho rằng sử dụng công cụ này làm giảm sự sáng tạo trong học tập và ngược lại có 48,2% sinh viên không đồng ý.

Kết quả khảo sát câu hỏi “theo Anh/Chị, những rủi ro nào có thể xảy ra nếu sinh viên phụ thuộc quá nhiều vào ChatGPT?” thì có đến 74,5% sinh viên lo ngại về việc tiếp nhận thông tin không chính xác, có 70,9% sinh viên lo ngại giảm khả năng giải quyết vấn đề khi sử dụng công cụ của AI, và 64,5% sinh viên nhận thấy mình dễ bị suy giảm kỹ năng tự nghiên cứu khi được khảo sát về việc sử dụng ChatGPT và các ứng dụng của AI. Điều này cho thấy nhận thức của sinh viên trường DLA về các lợi ích, rủi ro khi sử dụng công cụ AI và các ứng dụng trí tuệ nhân tạo nói chung vào trong học tập và nghiên cứu.

Với câu hỏi “Anh/Chị có đồng ý rằng ChatGPT nên được tích hợp chính thức vào chương trình học tại trường?” chỉ có 21,8% sinh viên đồng ý rằng các trường học nên đưa ChatGPT vào chương trình học chính thức, với tỷ lệ 19,1% sinh viên không đồng ý và có đến 59,1% sinh viên chọn phương án “Không chắc”, phản ánh sự lưỡng lự và thiếu thông tin cụ thể về cách thức triển khai cũng như lợi và hại của việc tích hợp AI vào chương trình học.

Câu hỏi cuối trong nhóm quan điểm cá nhân về việc sử dụng công cụ ChatGPT “Anh/Chị có ý kiến hoặc đề xuất nào khác về việc sử dụng ChatGPT và công nghệ AI trong giáo dục?” có nhiều ý kiến của sinh viên như: “Việc sử dụng ChatGPT sẽ giúp sinh viên tiết kiệm thời gian tìm kiếm thông tin nhưng chỉ nên tham khảo vì thông tin của ChatGPT có thể không chính xác; Hướng dẫn các bạn sinh viên hiểu rõ về cách sử dụng để đạt hiệu quả đúng và chính xác, ko quá lệ thuộc vào công cụ này; Nếu đưa Chat GPT và AI trong giáo dục thì sẽ tiết kiệm được thời gian nhưng

không nên quá lạm dụng vào nó; ChatGPT và AI là một tiềm năng to lớn để cải thiện và đổi mới giáo dục; Nên đưa AI vào công việc và học tập để giải quyết các vấn đề nhanh chóng hơn; Cần sử dụng có chọn lọc; Không nên lạm dụng quá nhiều vào nó,...”.

Qua kết quả khảo sát quan điểm của sinh viên nhà trường về việc sử dụng công cụ ChatGPT trong học tập, sinh viên khoa Kinh tế và Kinh doanh quốc tế trường DLA cũng khẳng định công cụ ChatGPT không hoàn toàn thay thế vai trò giảng viên; và sinh viên cũng lo ngại rằng việc sử dụng ChatGPT có thể làm giảm sự sáng tạo, giảm khả năng giải quyết vấn đề trong quá trình học tập do sinh viên thụ động chỉ dựa vào ứng dụng mà không suy nghĩ, không chủ động quyết định điều này có thể ảnh hưởng đến việc đi làm sau này của sinh viên; bên cạnh đó sinh viên trường cũng có băn khoăn về vấn đề rủi ro khi sử dụng công cụ ChatGPT là cung cấp thông tin không chính xác, và sử dụng công cụ ChatGPT có thể làm giảm khả năng tự nghiên cứu của sinh viên. Để phát huy những lợi ích và khắc phục những hạn chế từ việc sử dụng ChatGPT trong học tập, qua kết quả khảo sát sơ bộ nghiên cứu đề xuất một số biện pháp sau:

- Đối với sinh viên cần nâng cao kỹ năng tư duy phân biện và kiểm chứng thông tin thông qua việc người học cần học cách đánh giá độ tin cậy của thông tin do AI cung cấp bằng cách đối chiếu với sách giáo trình, bài giảng, tài liệu học thuật uy tín. Sử dụng ChatGPT như một công cụ hỗ trợ, không thay thế tư duy cá nhân cụ thể sử dụng ChatGPT để đặt câu hỏi, gợi ý hướng đi cho bài làm hoặc tìm hiểu khái niệm, thay vì sao chép nội dung nguyên văn. Tuân thủ đạo đức học thuật: Khi sử dụng nội dung do ChatGPT cung cấp, cần biết cách trích dẫn hợp lý, ghi rõ nguồn và tuyệt đối không đạo văn.

- Đối với giảng viên trường nên tổ chức các buổi chia sẻ, hội thảo về AI trong học tập để cho sinh viên tiếp cận và hiểu đúng về vai trò của công nghệ, đồng thời trao đổi các kỹ năng sử dụng công cụ AI trong nghiên cứu. Giảng viên đổi mới phương pháp giảng dạy thông qua việc áp dụng những mô hình học tập tích cực, yêu cầu sinh viên giải thích quá trình tư duy, lập luận thay vì chỉ nộp sản phẩm cuối cùng. Hay việc giảng viên thiết kế bài tập kết hợp AI và thực tiễn thông

qua việc cho phép sinh viên dùng ChatGPT để tìm hiểu nội dung, sau đó yêu cầu trình bày, phân biệt hoặc nghiên cứu sâu vào từng nội dung.

- Đối với nhà trường nên ban hành quy định và hướng dẫn sử dụng AI như xây dựng bộ quy tắc ứng xử học đường liên quan đến việc sử dụng công nghệ AI trong viết bài, làm bài kiểm tra và nghiên cứu khoa học. Nhà trường có thể xem xét tích hợp nội dung "Kỹ năng sử dụng AI" vào môn học kỹ năng mềm. Và trường nên tăng cường công cụ kiểm tra đạo văn và phát hiện nội dung AI trong các bài tiểu luận, báo cáo của sinh viên.

5. Kết luận

Kết quả nghiên cứu cho thấy ChatGPT đã trở thành công cụ hỗ trợ trong học tập phổ biến của sinh viên Khoa Kinh tế và Kinh doanh quốc tế, với tỷ lệ sử dụng lên đến 98,2% và phần lớn sinh viên đánh giá cao tính hiệu quả, tiện lợi và khả năng tiết kiệm thời gian mà công cụ này mang lại. ChatGPT không chỉ hỗ trợ giải đáp thắc mắc, làm bài tập và tra cứu tài liệu mà còn góp phần thúc đẩy sự tự tin, nâng cao kết quả học tập và định hình lại phương pháp tiếp cận tri thức của sinh viên chuyển từ học truyền thống sang học tập tích cực, chủ động và linh hoạt hơn.

Bên cạnh những lợi ích rõ rệt, nghiên cứu cũng chỉ ra những rủi ro tiềm ẩn mà sinh viên có thể gặp phải nếu không có định hướng sử dụng phù hợp như nguy cơ phụ thuộc vào AI, suy giảm tư duy phân biện, sáng tạo và khả năng tự nghiên cứu. Và lo ngại hơn là việc tiếp nhận thông tin không chính xác và những biểu hiện ban đầu của hành vi đạo văn, thiếu kỹ năng kiểm chứng nguồn dữ liệu từ AI.

Vì vậy, nghiên cứu không chỉ dừng lại ở việc ghi nhận thực trạng, mà còn hướng đến việc đề xuất những giải pháp toàn diện và thiết thực nhằm khai thác tối đa lợi ích mà ChatGPT mang lại, đồng thời giảm thiểu các tác động tiêu cực đến chất lượng học tập và đạo đức học thuật. Việc nâng cao nhận thức, rèn luyện kỹ năng sử dụng AI một cách có trách nhiệm, chủ động đổi mới phương pháp giảng dạy của giảng viên, cũng như xây dựng hành lang pháp lý cho việc ứng dụng công nghệ AI trong giáo dục chính là những hướng đi bền vững mà nhà trường và người học cần hướng đến.

Tuy nhiên, nghiên cứu vẫn còn nhiều hạn chế do số lượng sinh viên được khảo sát chưa cao và chỉ có sinh viên các ngành thuộc Khoa Kinh tế và Kinh doanh quốc tế của trường DLA tham gia

khảo sát nên kết quả nghiên cứu chưa phản ánh được toàn bộ sinh viên của trường. Tác giả đề xuất hướng nghiên cứu sắp tới là lấy ý kiến khảo sát của sinh viên tất cả các ngành, các khóa đang học tại trường kết hợp với phương pháp nghiên cứu định lượng để làm rõ hơn ảnh hưởng của ChatGPT nói riêng và trí tuệ nhân tạo nói chung đến việc học tập và nghiên cứu của sinh viên tại trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] V. E. Dang, D. L. P. Nguyen và T. H. Nguyen, "Thực trạng ứng dụng ChatGPT trong việc học tập, nghiên cứu của sinh viên Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh", *Tạp chí Giáo dục*, 36-41, 2024.
- [2] Trí tuệ nhân tạo, 2025. [Online]. Available: https://vi.wikipedia.org/wiki/Tr%C3%AD_tu%E1%BB%87_nh%C3%A2n_t%E1%BA%A1o.
- [3] Thông tư 02 "Quy định khung năng lực số cho người học" website, 2025. [Online]. Available: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Giao-duc/Thong-tu-02-2025-TT-BGDĐT-quy-dinh-Khung-nang-luc-so-cho-nguoi-hoc-625668.aspx>.
- [4] P. Q. Nguyen, "ChatGPT hỗ trợ khả năng tự học và phát triển năng lực số cho thanh niên". *Kỷ yếu Hội thảo khoa học Cán bộ trẻ các đại học quốc gia, đại học vùng mở rộng lần thứ II, năm 2023*, tr 232-237, 2023.
- [5] T. T. Bui và M. T. Nguyen, "Nghiên cứu ảnh hưởng của trí tuệ nhân tạo trong giáo dục tới hoạt động học tập của sinh viên", *Tạp chí Giáo dục*, 6-11, 2024.
- [6] O. Zawacki-Richter, V. I. Marín, M. Bond, and F. Gouverneur, Systematic review of research on artificial intelligence applications in higher education—where are the educators?, *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 16(1), 1-27, 2019.
- [7] Z. Slimi, "The Impact of Artificial Intelligence on Higher Education: An Empirical Study", *European Journal of Educational Sciences*, March 2023 edition Vol.10 No.1, 2023 DOI: <https://doi.org/10.19044/ejes.v10no1a17>
- [8] T. M. H. Dinh và V. H. Tran, "Trí tuệ nhân tạo trong giáo dục: cơ hội và thách thức đến tương lai của việc dạy và học ở trường đại học", *Tạp chí Khoa học và Công nghệ, Đại học Đà Nẵng*, 19(2), 38-42, 2021.
- [9] H. T. Huynh, T. H. Nguyen và T. T. T. To, "Ảnh hưởng của ChatGPT đến việc học tập của sinh viên khoa Kinh tế và Kinh doanh quốc tế tại trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An". *Nghiên cứu khoa học sinh viên trường Đại học Kinh tế Công nghiệp Long An*, 2025.